

1 Melyek az intézkedések különböző típusai?

Az olasz jogrendszer lehetővé teszi az ideiglenes intézkedéseket, amelyek előzetes jellegűek is lehetnek, és főszabály szerint védelmi célúak. Ideiglenes intézkedés hozható az eljárás megindítása „előtt” (*ante causam* intézkedések) vagy az eljárás során. A jogvita megindításakor is kérhető. Az ideiglenes intézkedés szabályait a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 669. és azt követő cikkei tartalmazzák. Az ideiglenes intézkedéseknek különböző típusai vannak: a) védintézkedések, amelyek a körülményeknek az eljárás során történő fenntartására és a vagyontárgyak megőrzésére irányulnak. Ez a kategória magában foglalja többek között a lefoglalás elrendelését. A védintézkedés lényegében annak elkerülésére irányul, hogy az eljárás időtartama gyakorlatilag sikertelenné tegye a később elfogadott végrehajtható okirat végrehajtását azzal, hogy például a követelt javak elvesztek vagy megsemmisültek; b) a „előzetes” intézkedések, amelyek a jogvita elbírálását megelőzően megelőlegezik a jogerős határozat által kiváltott joghatásokat. Az előzetes ideiglenes intézkedés tehát annak elkerülésére irányul, hogy a jogosult ne tudja kielégíteni követeléseit, mivel éppen ezen állapot fennmaradása okozna később helyrehozhatatlan károkat.

Az ideiglenes intézkedések általánosságban „tipikusak”, és különös, így például a családdal, tartással, szabadalmakkal stb. kapcsolatos törvények is rendelkeznek azokról. Mindazonáltal kérhetők „atipikus” ideiglenes intézkedések is: ezek sürgősségi intézkedések néven ismertek, és a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 700. cikke szabályozza azokat. E rendelkezés előírja, hogy aki indokoltan tart attól, hogy a joga rendes úton történő érvényesítéséhez szükséges időtartam alatt az övni kívánt jog azonnali és helyrehozhatatlan sérelmet szenved, keresetben kérheti a bíróságtól olyan sürgősségi intézkedés meghozatalát, amely a körülmények alapján alkalmasabbnak tűnik arra, hogy átmenetileg biztosítsa az érdemi határozat joghatásait.

2 Milyen feltételekkel hozhatók ilyen intézkedések?

Az ideiglenes intézkedés elrendeléséhez két feltételnek kell teljesülnie:

- A) *Periculum in mora*, azaz fennáll annak megalapozott veszélye, hogy az érdemi határozat meghozataláig az ideiglenes intézkedéssel övni kívánt jog helyrehozhatatlan sérelmet szenved;
- B) *Fumus boni juris*, azaz a követelés egyértelműen megalapozottnak tűnik.

2.1 Az eljárás

Az ideiglenes intézkedés szabályait a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 669-bis. és azt követő cikkei tartalmazzák. A kérelmet a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság hivatalához benyújtott keresetben kell előterjeszteni. Az eljárás megindítását megelőzően a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz kell benyújtani a kérelmet. Az eljárás folyamán a kérelmet a keresetet elbíráló bírósághoz kell benyújtani. A felek meghallgatását követően és a jogvita szempontjából nem lényeges formai szabályokat mellőzve a bíróság a legmegfelelőbbnek ítélt módon vizsgálja a kért intézkedés szempontjából elengedhetetlen feltételek fennállását, és végzésben dönt a kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról. Ha az ellenérdekű fél értesítése veszélyeztetheti az intézkedés végrehajtását, a bíróság indokollással ellátott olyan eljárási végzésben határoz, amely szükség esetén egy összefoglalót tartalmaz. Ebben az esetben a bíróság ezen eljárási végzésben legkésőbb 15 napon belülre tárgyalást tűz ki a felek bíróság előtti meghallgatása céljából, és a kérelmező részére legfeljebb 8 napos jogvesztő határidőt ír elő arra, hogy a keresetről és ezen eljárási végzésről értesítést küldjön. E tárgyaláson a bíróság végzésben határoz a korábbi eljárási végzésben foglalt intézkedések fenntartásáról, módosításáról vagy visszavonásáról. A bíróság a kérelmet elutasító, a kérelemnek részben vagy egészben helyt adó végzéssel zárhatja le az eljárást. Abban az esetben, ha a kérelmet az érdemi eljárás megindítását megelőzően nyújtották be, a helyt adó végzésben meg kell állapítani egy legfeljebb 60 napos jogvesztő határidőt az érdemi eljárás megindítására: e szabály nem érvényesül az előzetes és a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 700. cikke szerinti sürgősségi intézkedések esetében.

2.2 A főbb feltételek

Az ideiglenes intézkedés meghozatalához az előbb említett két feltételnek kell teljesülnie: *periculum in mora* és *fumus boni juris*.

3 Az ilyen intézkedések tárgya és jellege

Ezek jellegükben az alapeljárásban hozott ítélettől függő ideiglenes intézkedések. Jóllehet míg ez minden esetben igaz a védintézkedések esetében, amelyeknél folyamatban kell lennie az alap jogvitával kapcsolatos eljárásnak, csak részben igaz az előzetes ideiglenes intézkedések esetén, amelyek attól függetlenül hatályban maradnak, hogy van-e folyamatban lévő peres eljárás vagy sem, bár ezek az intézkedések nem rendelkeznek ugyanolyan jogerővel, mint az érintett kérdéseket elbíráló jogerős ítélet.

Az ideiglenes intézkedések tartalma az elhárítandó veszély jellegétől függ. A lefoglalás például az adós vagyontárgyaira vonatkozik. A jogtalanul elbocsátott munkavállaló visszavételének elrendelése ugyanakkor valamely cselekmény végrehajtására irányuló kötelezettséget tartalmaz.

3.1 Milyen típusú vagyontárgyakat érinthetnek az ilyen intézkedések?

A teljesítendő igénytől függően az intézkedések ingó és ingatlan vagyonra, de a szellemi tulajdonra és a szerzői jogi oltalom alatt álló művekre is vonatkozhatnak.

3.2 Milyen hatásokkal járnak az ilyen intézkedések?

A védintézkedések célja az alkalmazásuk idején érvényes jogi és ténybeli helyzet megőrzése annak érdekében, hogy az alapeljárás befejezéséhez szükséges időtartam során ne sérüljenek a felperes jogai. Az előzetes intézkedések ezzel szemben arra irányulnak, hogy megelőlegezzék az alapeljárásban hozott jogerős ítélet joghatásait.

3.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

Az ideiglenes intézkedések az alapeljárásban történő ítélethozatalig maradnak hatályban, amikor is ez az ítélet lép a helyükbe. A védintézkedések, amelyekhez az alapeljárás elindítása szükséges (pl. a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 670. cikke szerinti, bíróság általi lefoglalás engedélyezése vagy a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 671. cikke szerinti védelmi célú lefoglalás), ugyancsak hatályukat veszítik, ha az alapeljárást a törvény vagy a bíróság által megállapított határidőn belül nem indítják meg vagy nem folytatják, vagy ha a bíróság által előírt biztosítékot nem nyújtották be. Az előzetes intézkedések, az atipikus intézkedéseket is beleértve (amelyek tartalmát nem a törvény, hanem a bíróság határozza meg a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 700. cikkével összhangban) még akkor is hatályban maradnak, ha nem válhatnak a jogerős ítélet részévé, és ha az alapeljárás még nem indult meg, vagy elindult, de később megszakadt.

4 Van-e lehetőség az intézkedés elleni fellebbezésre?

Az ideiglenes intézkedésekkel kapcsolatos, a kérelemnek helyt adó vagy a kérelmet elutasító határozatok ellen fellebbezés nyújtható be (669-terdecies. cikk) vagy azzal az indokkal, hogy a határozat hibás, vagy az eredeti kérelemben nem szereplő további körülményeknek és indokoknak a fellebbviteli bíróság részére történő benyújtásával.

Kapcsolódó linkek

▶ [Az olasz alkotmány](#) (EN)

https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

▶ [Olasz törvények és törvénykönyvek](#) (IT)

<https://www.normattiva.it/?language=en>

▶ [A polgári perrendtartásról szóló olasz törvénykönyv](#) (IT)

<http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

▶ [A közigazgatási bírósági eljárásról szóló törvénykönyv](#) (EN)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

▶ [Code de justice administrative](#) (FR)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

▶ [Italienische Verwaltungsprozessordnung](#) (DE)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

▶ [Olaszország igazságszolgáltatási rendszere](#) (EN)

https://www.csm.it/web/csm-international-corer/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_bcrumb=

▶ [Az adóügyi eljárásról szóló törvénykönyv](#) (IT)

<http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

▶ [Igazságügyi minisztérium](#) (IT)

<https://www.giustizia.it/giustizia>

Utolsó frissítés: 28/12/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.